קידום
שווה יותר

פתרון בחינת הבגרות

בעברית

מספר יח"ל: 2

מספר שאלון: 11282

תאריך הבחינה: 9/1/25

כותב.ת הפתרון: נמרוד רונן

*2055

קידום
שווה יותר

עברית: הבנה הבעה ולשון, תורף תשפ"ה, מס' 11282 • נספח

פרק ראשון – הבנת הנקרא (60 נקודות)

קראו את המאמרים 1–2 שבנספח המצורף, וענו על כל השאלות 1–12.

הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. מהו הרעיון המרכזי המשותף ששני **המאמרים 1** ו־**2** עוסקים בו?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

(1) כלי הבינה המלאכותית מאומנים על מערך נתונים גדול, ולכן אפשר להשתמש בהם למגוון משימות.

(2) הבינה המלאכותית מחקה את דפוסי החשיבה האנושית, אך הסכנה העיקרית בה היא הטיה וחוסר שוויון.

(3) תרומתה של הבינה המלאכותית בתחום החינוך מוטלת בספק, עם זאת רבים משתמשים בה.

(4) השימוש בבינה המלאכותית יכול לחולל שינוי בתחום החינוך ולשפר תהליכים בו, אך שימוש זה כרוך בחששות, באתגרים ובסיכונים.

2. לפניכם משפט ממאמר 2.

"הבינה המלאכותית (AI) היא כלי שחשיבותו בתחום החינוך הולכת וגדלה. לטכנולוגיה זו יתרונות רבים – למידה מותאמת אישית [לתלמיד], חיסכון בזמן למורים ולתלמידים והעשרת החוויה החינוכית" (שורות 1–3).

העתיקו **ממאמר 1** משפט המבסס כל אחד מן היתרונות המסומנים במשפט זה (סך הכול – שלושה משפטים).

(9 נקודות)

למידה מותאמת אישית _____

הבינה יכולה לנתח נתונים על פי ביצועי התלמיד והעדפותיו.

חיסכון בזמן למורים _____

הבינה מספקת תשובות לשאלות תלמידים במקום המורה.

העשרת החוויה החינוכית _____

לימוד בעזרת מציאות מדומה הנסמכת על בינה מלאכותית.

/המשך בעמוד 5/

*2055

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"ה, מס' 11282 • נספח

3. לפניכם משימה שהטילה מורה למדעים על תלמידיה:

"נסחו שאלת מחקר העוסקת בקשר בין ההתחממות הגלובלית ובין אחד מהרגלי החיים שלכם או של בני משפחתכם".

א. על פי **מאמר 2**, כתבו שתי סכנות שונות של שימוש בבינה המלאכותית שהמורה ניסתה למנוע במשימה זו. (6 נקודות)

סכנה 1: תלות מוגזמת בתשובות מוכנות .

סכנה 2: פסיביות בלמידה וחוסר יוזמה אישית.

ב. העתיקו **מן המשימה** את המילים שבאמצעותן ניסתה המורה למנוע סכנות אלה. (2 נקודות)

נסחו שאלת מחקר, הרגלי החיים שלכם

ג. האם דרך ההתמודדות של המורה עם הסכנות של השימוש בבינה המלאכותית עולה בקנה אחד עם ההמלצות להתמודדות עם סכנות אלה **במאמר 2**? בססו את תשובתכם על **מאמר 2**. (5 נקודות)

דרך ההתמודדות עולה בקנה אחד מכיוון שלפי מאמר 2

יש לעודד את יצר הסקרנות החשיבה הביקורתית והמחשבה העצמאית.

4. כאשר מבקשים "תמונות של סטודנטים מצליחים למדעי המחשב" באחת מתוכנות הבינה המלאכותית, רוב התוצאות הן תמונות של גברים בהידים לבושים בחליפה ובעניבה.

על פי שני המאמרים, הסבירו מהי הסכנה הבאה לידי ביטוי בתוצאות אלה. (5 נקודות)

הסכנה היא הטייה לדעות קדומות שהבינה המלאכותית

שואבת ממאגר הידע הקיים באינטרנט.

/המשך בעמוד 6

5. בשני המאמרים מוצגים חששות מפני השימוש בבינה המלאכותית.
לפניכם הצעות להתמודדות עם חששות אלה.
על פי המאמרים, ציינו ליד כל הצעה את החשש שעימו היא מנסה להתמודד. (8 נקודות)

- לפתח תוכניות סבסוד ממשלתיות או פרטיות למימון אמצעים טכנולוגיים בבתי ספר שהתקציב שלהם נמוך.
חוסר שיוויון בגישה לטכנולוגיה.
- לערוך סדנה שבה ילמדו התלמידים על החשיבות בשמירה על המידע האישי שלהם ועל הדרכים לשמור עליו.
דליפת מידע אישי של התלמיד.
- לשלב בין שימוש בכלי הבינה המלאכותית ובין שיטות לימוד מסורתיות.
אובדן תהליך הלמידה העצמאי והסקרנות שהיא חלק בלתי נפרד ממנו.
- להקנות לתלמידים ידע בנושא זכויות יוצרים וחשיבות היושרה האקדמית.
גניבה ספרותית.

6. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו מודגש צירוף.
"לעיתים קרובות אי אפשר לדעת מאילו מקורות נלקחו התשובות שמספקת הבינה המלאכותית, ולכן קשה לזהות **גנֵבה ספרותית**" (שורות 27–29).
מהו פירוש הביטוי "גנֵבה ספרותית"?
הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) גנֵבת ספרים מן הספרייה.
(2) העתקת רעיונות או טקסטים בלי לציין את שם היוצר.
(3) חתימה בשם בדוי.
(4) הורדת ספרים דיגיטליים בלי תשלום.

/המשך בעמוד 7/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"ה, מס' 11282 + נספח

7. לפניכם משפט מ**מאמר 2**.

"השימוש בה [בבינה המלאכותית] בכיתה אינו חף מחששות ומסיכונים" (שורות 3–4).

למה התכוון כותב המאמר במשפט זה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) השימוש בבינה המלאכותית נטול חששות וסיכונים.

(2) השימוש בבינה המלאכותית כרוך בחששות ובסיכונים.

(3) ייתכן שהשימוש בבינה המלאכותית ילווה בחששות ובסיכונים.

(4) בשימוש בבינה המלאכותית יש חששות וסיכונים רבים מאוד.

8. ב**מאמר 2**, בשורה 5 מוזכר הצירוף "המרקם החברתי".

איזו מן המילים שלפניכם **אינה** מבטאת את משמעות המילה "מרקם" בצירוף זה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) מארג

(2) צביון

(3) הרכב

(4) שוויון

9. לפניכם משפט מ**מאמר 2**, ובו שתי מילים מודגשות.

"תקיפות סייבר של גורמים עבריינים שרוצים לגנוב מידע רגיש ולהשתמש בו למטרות **זדוניות** כמו סחיטה **והונאה**" (שורות 12–13).

מבין זוגות המילים שלפניכם, מהו הזוג המבטא את משמעויות המילים "זדוניות – הונאה" המודגשות במשפט? **הקיפו** את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) שטניות – חבלה

(2) פליליות – אִיום

(3) רעות – מִרמה

(4) מזדמנות – רווח

/המשך בעמוד 8/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשפ"ה, מס' 11282 • נספח

10. לפניכם משפט מ**מאמר 2**, ובו מודגש ביטוי.

"על כל הצדדים המעורבים לנקוט **מִשְׁנָה זהירות** בעת חשיפת מידע רגיש למערכות אלה" (שורות 13–14).

באיזה מן הצירופים שלפניכם המשמעות של המילה "מִשְׁנָה" זהה למשמעותה בצירוף "משנה זהירות"?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) משנה תוקף

(2) כותרת משנה

(3) המשנה לנשיאת בית המשפט

(4) ועדת משנה

11. לפניכם משפט מ**מאמר 2**, ובו מודגשת מילה.

"אחד האתגרים העיקריים בפיתוח ויישום של מערכות הבינה המלאכותית הוא למנוע חדירת דעות קדומות והטיות לא רצויות אל המערכת ואל **התפוקות** שלה" (שורות 16–17).

באיזה מן המשפטים שלפניכם השימוש במילה "תפוקה" **אינו נכון**?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) הרפתן דיווח על עלייה ניכרת בתפוקת החלב לאחר השינוי בתזונת הפרות.

(2) המנהל שיבח את העובדים על הגדלת התפוקה במחלקת הייצור ברבעון האחרון.

(3) החוקרים בדקו בתנאי מעבדה את תפוקת האנרגייה של התאים הסולָריים החדשים.

(4) תפוקת השחיין שמתאמן לקראת האולימפיאדה השתפרה מאוד במשחה האחרון.

/המשך בעמוד 9/

קידום
שווה יותר

12. לפניכם משפט מ**מאמר 2**, ובו מודגש ביטוי.

"נדרשת מעורבות של הרשויות ו**הקצאת משאבים**" (שורה 50).

מהו פירוש הביטוי "הקצאת משאבים"?

הקיפו את התשובה ה**נכונה**. (3 נקודות)

(1) תשלום חובות

(2) חלוקת מקורות

(3) בזבוז אמצעים

(4) מכירת תוצרים

/המשך בעמוד 10

*2055